herpy

KAMELEONY

Usambara Soft-horned Chameleon

Kinyongia tenuis

Kinyongia tenuis to mały, smukły kameleon z gór Usambara w Tanzanii i ze wzgórz Shimba Hills w Kenii. Jest brązowy i szary, ma długi ogon i długie nogi, a żyje wysoko w wilgotnym, chłodnym lesie deszczowym. Gatunek jest jajorodny. W niewoli spotyka się go rzadko, a jego hodowla została opisana jedynie pobieżnie.

Rodzina: Chamaeleonidae Dawna nazwa: *Bradypodion tenue; Kinyongia tenue; Chamaeleo tenuis*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**15 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**5-7 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las deszczowy**
Trudność	**Doświadczony**

HODOWLA

Min. terrarium	**60 × 45 × 90 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**20-25 °C**
Miejsce wygrzewania	**26-28 °C**
Temperatura w nocy	**14-18 °C**
Wilgotność	**70-100%**
Woda	**Bez miski z wodą**
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 2
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Dojrzałość płciowa	**9-12 miesięcy**
Wielkość zniesienia	**12-20 jaj**
Inkubacja	**240-330 dni** przy 17-23 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
Załącznik unijny	**Załącznik B**
IUCN	**Zagrożony (EN)**

O gatunku

Kinyongia tenuis to mały, smukły kameleon z rodzaju *Kinyongia*. Ubarwienie jest brązowe i szare. Nazwa gatunkowa to po łacinie „smukły” i odnosi się do dłuższego ogona i dłuższych nóg w porównaniu z podobnym madagaskarskim *Calumma nasutum*.

Największa długość całkowita z ogonem wynosi około 15 cm, co plasuje gatunek wśród małych kameleonów. Wielkość i masa ciała nie zostały udokumentowane osobno dla każdej płci.

Gatunek został pierwotnie opisany w rodzaju *Chamaeleo*, następnie był zaliczany do *Bradypodion*, zanim trafił do *Kinyongia*.

Występowanie i środowisko

Kinyongia tenuis występuje w górach Usambara w północno-wschodniej Tanzanii oraz na wzgórzach Shimba Hills w południowo-wschodniej Kenii. Miejscem typowym jest Derema w górach Usambara. Na Shimba Hills gatunek znany jest tylko z nielicznych stwierdzeń. Został oceniony jako zagrożony (EN). W 2010 roku Tanzania nie miała kwoty eksportowej dla odłowionych z natury osobników tego gatunku.

Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

> **Naturalny zasięg:** Kenia i Tanzania.

ŚRODOWISKO

Gatunek zamieszkuje lasy deszczowe i występuje do wysokości około 1 000 m. Klimat jest chłodny i wilgotny, z opadami przekraczającymi 2 000 mm rocznie. Występuje krótka pora deszczowa od połowy listopada do początku stycznia i główna pora deszczowa od marca do maja, po której następuje pora sucha od czerwca do października.

Kinyongia tenuis żyje zarówno we wnętrzu lasu, jak i na jego skraju, i przebywa wysoko w roślinności, średnio ponad 4 m nad ziemią.

Na tym samym obszarze żyją lepiej poznane *Kinyongia fischeri* i *Trioceros deremensis*, i to na nich opiera się opis hodowli.

Hodowla

TERRARIUM

Gatunek jest rzadko spotykany w niewoli, a jego hodowla została opisana jedynie pobieżnie. Niniejszy poradnik opiera się na klimacie w obszarze występowania oraz na lepiej poznanych gatunkach z tego samego regionu, *Kinyongia fischeri* i *Trioceros deremensis*. Podane wartości zostały od nich zapożyczone lub oszacowane na podstawie klimatu.

Dorosły osobnik potrzebuje terrarium o wymiarach co najmniej 60 × 45 × 90 cm (długość × szerokość × wysokość). Większe jest lepsze, zwłaszcza pod względem wysokości, ponieważ gatunek żyje wysoko w koronach drzew. Trzymaj go pojedynczo.

Urządź terrarium gęsto roślinami, gałązkami i konarami na różnych wysokościach, tak aby zwierzę mogło schować się w listowiu. Terrarium ze szkła i siatki zapewnia wentylację, a jednocześnie utrzymuje wilgoć, a odpływ w dnie usuwa nadmiar wody.

TEMPERATURA

W dzień powinno być 20-25 °C z umiarkowanym miejscem do wygrzewania o temperaturze 26-28 °C, a w nocy temperatura powinna spadać do 14-18 °C. Unikaj temperatur powyżej 30 °C. Zapewnij ruch powietrza, aby nie stało w miejscu. Temperaturę powierzchni gałęzi do wygrzewania mierz termometrem na podczerwień.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Wilgotność powietrza musi być wysoka, 70-100 %, najwyższa w nocy i rano. Zwierzę pije krople i nie potrzebuje miski z wodą. Stosuj system kroplowy lub zraszający albo zamgławiacz i dbaj o to, by gałęzie i liście w ciągu dnia wysychały, tak aby nie pojawiała się pleśń ani rany na stopach. Woda destylowana lub z odwróconej osmozy zapobiega zatykaniu się dysz.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

OŚWIETLENIE I UVB

Gatunek jest aktywny w dzień i potrzebuje jasnego, ale nie za gorącego terrarium. Zalecane jest UVB, a strefa Fergusona 2 to szacunek dla kameleona leśnego. Umieść świetlówkę tak, aby zwierzę mogło wybierać między światłem a cieniem, i utrzymuj oświetlenie przez 10-12 godzin na dobę.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Kinyongia tenuis żywi się owadami. Odpowiednie są świerszcze, karaczany, jedwabniki i małe szarańcze o właściwej wielkości, tak jak u gatunków pokrewnych. Owady karmowe powinny pochodzić z hodowli i być wcześniej dobrze odżywione. Ilość pokarmu i suplementacja nie zostały udokumentowane dla tego gatunku. U pokrewnych kameleonów pokarm oprósza się wapniem kilka razy w tygodniu, a D3 podaje się tylko oszczędnie.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Kameleony łatwo stresują się przy braniu na ręce i prawdopodobnie dotyczy to także *Kinyongia tenuis*. Nie bierz zwierzęcia na ręce bez potrzeby. Gatunek kieruje się wysoko i powinien mieć stałe gałęzie do spania w górnej części terrarium. Jeśli zwierzę przestaje jeść, musi trafić do weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Dojrzałość płciowa nie została udokumentowana dla tego gatunku. U pokrewnych gatunków górskich z rodzaju *Kinyongia* następuje ona po około 9-12 miesiącach.

GODY I KOPULACJA

Kopulacja w niewoli nie została udokumentowana dla tego gatunku. U pokrewnych gatunków górskich samicę wpuszcza się do samca. Jeśli jest gotowa do rozrodu, toleruje jego zaloty bez agresji, a jeśli go odrzuca, zwierzęta należy natychmiast rozdzielić. Samce nie mogą się widzieć. Wszystko to zostało zapożyczone z grupy *Kinyongia fischeri*.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Gatunek jest jajorodny. Wielkość zniesienia nie została udokumentowana; wartość w ramce zapożyczono z grupy *Kinyongia fischeri* i jest ona prawdopodobnie zbyt wysoka dla tak małego gatunku. U pokrewnych gatunków *Kinyongia* samica kopie korytarz w wilgotnej mieszance ziemi i piasku i składa jaja na jego końcu.

INKUBACJA

Czas i temperatura inkubacji nie zostały udokumentowane dla tego gatunku. Wartości w ramce zapożyczono z grupy *Kinyongia fischeri*: 8-11 miesięcy inkubacji w 17-23 °C, najchłodniej w nocy. Jaja zakopuje się na dwie trzecie wysokości w lekko wilgotnym wermikulicie w zamkniętym pojemniku i nie wolno ich obracać.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Odchów młodych nie został udokumentowany dla tego gatunku. U pokrewnych gatunków górskich młode przez pierwsze 2-3 miesiące przebywają w małych grupach, a potem osobno, w nieco chłodniejszym i bardzo wilgotnym terrarium, i dostają małe owady z wapniem i witaminami.

Zdrowie i częste błędy

Brak udokumentowanej wiedzy o chorobach *Kinyongia tenuis*. Typowe problemy u kameleonów górskich to:

- Przegrzanie wskutek zbyt gorących lamp i zbyt wysokich temperatur.
- Odwodnienie wskutek zbyt niskiej wilgotności powietrza i zbyt małej liczby okazji do picia.
- Pasożyty jelitowe, zwłaszcza u osobników odłowionych z natury.
- Infekcje dróg oddechowych przy stojącym powietrzu.
- Choroba metaboliczna kości przy zbyt małej ilości UVB i wapnia.
- Rany i pleśń przy gałęziach mokrych przez cały dzień.

Skontaktuj się z weterynarzem z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli zwierzę przestaje jeść, ciemnieje i staje się ospałe lub oddycha z otwartym pyskiem. Długość życia nie została udokumentowana dla tego gatunku; wartość w ramce zapożyczono od równie małego *Kinyongia multituberculata*.

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.